

Datum
2023-10-17
Vår referens
Elena Nilsson
Controller
elena.nilsson@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Anders Skans (V) och Nina Jakku (V) om progressiv taxa STK-2023-233

Sammanfattning

Anders Skans (V) och Nina Jakku (V) föreslår i en motion till kommunfullmäktige i januari 2023 att inkomstklasserna i Malmö Stads avgiftsmodell för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet ska indexeras. Motionärerna vill att inkomstklasserna i den nuvarande progressiva avgiftsmodellen indexeras, med syfte att motverka urholkning av den progressiva effekten.

Grundskolenämnden och förskolenämnden har getts möjlighet att yttra sig, båda nämnderna föreslår avslag av motionen.

Förslaget är att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå Anders Skans (V) och Nina Jakkus (V) motion om progressiv taxa.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige avslår Anders Skans (V) och Nina Jakkus (V) motion om progressiv taxa.

Beslutsunderlag

- Motion av Anders Skans (V) och Nina Jakku (V) om progressiv taxa
- Avgifter för förskola fritidshem och annan pedagogisk verksamhet i Malmö
- Motion av Anders Skans (V) och Nina Jakku (V) om progressiv taxa
- Remissvar från grundskolenämnden
- Grundskolenämnden beslut 230824 §120 med Reservation (V)
- Remissvar från förskolenämnden
- Tjänsteskrivelse från förskoleförvaltningen
- Förskolenämnden beslut 230830 § 109 med muntlig Reservation (V)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 231023 Motion av Anders Skans (V) och Nina Jakku (V) om progressiv taxa

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-10-23

Kommunstyrelsen 2023-11-08
Kommunfullmäktige 2023-11-23

Beslutet skickas till

Anders Skans (V)
Nina Jakku (V)
Grundskolenämnden
Förskolenämnden
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Anders Skans (V) och Nina Jakku (V) föreslår i en motion till kommunfullmäktige i januari 2023 att inkomstklasserna i Malmö Stads avgiftsmodell för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet ska indexeras. Motionärerna vill att inkomstklasserna i den nuvarande progressiva avgiftsmodellen indexeras, med syfte att motverka urholkning av den progressiva effekten.

För att kommunen ska få statsbidrag för maxtaxa får kommunen inte ta ut avgifter över det statliga avgiftstaket. Bestämmelser om avgifter för maxtaxa finns i förordningen SFS 2001:160. En ändring i förordningen gjordes år 2015 (SFS2015:153). Då beslutades bland annat att högsta avgiftsgrundade inkomst skulle indexeras årligen. Indexet (benämnt ”*Inkomstindex*” av Pensionsmyndigheten) som används för denna uppräknings fastställs av Regeringen och beräknas av Pensionsmyndigheten¹. Detta beslut innebär samtidigt att statsbidragen minskas i motsvarande grad. Sedan den 1 juli 2015 har möjligheten funnits för kommunerna att indexreglera inkomsttaket för maxtaxan årligen.

Från och med 1 januari 2002 infördes maxtaxa för avgifterna inom förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet i Malmö, och den 1 juli 2015 började inkomsttaket i maxtaxan indexeras av Skolverket. Malmö stad har sedan dess årligen justerat den högsta avgiftsgrundade inkomsten och de högsta avgiftsbeloppen enligt de av Skolverket fastställda nivåerna. För år 2023 är inkomsttaket 54 830 kronor. Detta innebär att om hushållet har en samlad inkomst på 54 830 kronor eller mer per månad gäller högsta avgiften.

Malmö stad tillämpar utöver regelverket för maxtaxan även en progressiv avgiftsmodell med inkomstklasser, som ger lägre avgifter jämfört med den statliga avgiftsmodellen för hushåll med en inkomst upp till 35 000 kronor per månad. Hushåll med en månadsinkomst upp till 10 000 kronor betalar ingen avgift. De progressiva inkomstklasserna har inte förändrats sedan införandet.

För Malmö stad uppgår år 2023 statsbidraget för maxtaxa till cirka 78 mnkr. Sedan 2015 då indexregleringen infördes har statsbidraget för maxtaxa minskat med cirka 39 mnkr för Malmö stad. De totala intäkterna för barnomsorgsavgifter i förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg budgeteras 2023 till cirka 269 mnkr i Malmö stad.

¹ <https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik-och-rapporter/rapporter/berakning-inkomstindex-och-inkomstbasbelopp-2023>

Remissinstansernas yttranden

Inkomna remissvar från grundskolenämnden och förskolenämnden visar att en indexering av inkomstklasserna med basår 2015, skulle sänka barnomsorgsavgifterna för de hushåll som har en inkomst upp till 44 700 kronor per månad samt att de hushåll som har en inkomst upp till 12 800 kronor per månad blir avgiftsbefriade. Samtidigt visar beräkningarna att en indexering av inkomstklasserna, med basår 2015, hade medfört en bedömd total minskning av avgiftsintäkterna på cirka 6,2 mnkr för 2023, varav cirka 2,4 mnkr avser grundskolenämnden och 3,8 mnkr avser förskolenämnden. I beräkningarna har det inkomstindex som beräknas av Pensionsmyndigheten och fastställs av Regeringen använts.

Båda nämnderna har föreslagit att motionen ska avslås. I det fall kommunfullmäktige ändå beslutar om ett införande av en löpande indexering av de progressiva inkomstklasserna, föreslår berörda nämnder att vid val av att indexera med basår 2015 bör detta gälla från 1 januari 2024 eller senare. Indexeringar av inkomstklasserna bör ske med pensionsmyndighetens beräknade inkomstindex. Berörda nämnder vill även understryka vikten av att bli kompenserade för uteblivna intäkter vid ett sådant beslut under införandeåret.

Grundskolenämndens yttrande

Grundskolenämnden godkänner utredningen och förslag till yttrande. Grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen. (V) reserverar sig mot nämndens beslut.

Förskolenämndens yttrande

Förskolenämnden godkänner utredningen och förslag till yttrande. Förskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen. (V) reserverar sig muntligt mot beslutet.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i förskolenämndens och grundskolenämndens remissvar som visar att de progressiva inkomstklasserna med hushållsinkomst upp till högsta nivån i den progressiva skalan kan beräknas genom att använda det index som fastställs av Regeringen och beräknas av Pensionsmyndigheten.

Stadskontorets bedömning är att det är möjligt att införa en indexering av inkomstintervallen men att det blir ekonomiska konsekvenser för förskole- och grundskolenämnden. Med tanke på Malmö stads ekonomiska utmaningar är det rimligt att bibehålla nuvarande progressiva skala som trots allt är mer långtgående än vad som krävs nationellt. Enligt statistik från SCB 2018² tillämpar 40 av Sveriges 290 kommuner en reducering av avgiften för de med låga inkomster, eller har ett inkomstgolv så att de med låga inkomster inte betalar någon avgift alls.

² <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/bushallens-ekonomi/ammesovergripande-statistik/bushallens-ekonomi-allman-statistik/produktrelaterat/Fordjupad-information/forskole-och-fritidshemstaxor-2018/>

Ansvariga

Anna Westerling Ekonomidirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör